

Rhododendron prinophyllum

Rusoatsalea

Rhododendron prinophyllum
(Small) Millais 1917
(*R. roseum* (Lois.) Rehder & E.H.
Wilson)

alasuku *Pentanthera*
sektio *Pentanthera*
alasektio *Pentanthera*

© [K. Theqvist](#)

Kesävihanta 3m korkea pystykasvuinen pensas, usein viljeltynä matalampi, joskus ryömivä pensas. Versot ohuita ja nuorena nukkaisia ja punaruskeita.

Lehdet vuorottain, 6-8,5cm x 2,2-4cm:n pituiset, kapeansoikeat, lehden reunat ripsikarvaiset. Yläpinnaltaan kiillottomat lehdet ovat vaalean sinivihreät, molemmin puolin yleensä nukkaiset.

Nuput yleensä nukkaiset. Avoimessa kukinnossa 4-13 kukkaa, jotka puhkeavat ennen tai samanaikaisesti lehtien kanssa. Putkimaisissa kukissa 5 terälehteä, jotka ovat 2-4cm pituiset. Kukan väri on violetinpunainen tai voimakas vaalean punainen ja valkoinen. Kukkaperissä ja emissä nystykarvoja. Kukissa on voimakkaan mausteinen tuoksu.

Kotimaa: Pohjois-Amerikka, Yhdysvaltain Oklahomasta Kanadan Quebeciin.

Kestävyys: Englanti H5, Saksa Winterhart (kestävä), USA: ARS:n pakkasenkestävyysarvio -32°C, Suomi: I-?

Tämä ihastuttava atsalea on yksi kestävimmistä Pohjois-Amerikan itäosien luonnonvaraisista atsalealajeista. Rusoatsaleasta käytettiin aiemmin meilläkin tieteellistä lajinimeä *R. roseum*, josta suomalainen nimi on johdettu.

Rhododendron canescens, *R. periclymenoides* (ent. *R. nudiflorum*) ja *R. prinophyllum* ovat niin toistensa kaltaisia, ettei niiden erottaminen ole helppoa. Näistä kolmesta rusoatsalean luontainen levinneisyys on kuitenkin pohjoisin ulottuen Kanadan itäosiin. Kahden viimeksi mainitun lajin luontaiset kasvualueet menevät osittain päällekkäin, ja ne risteytyvät luonnossa. Rusoatsalean erottaa *R. periclymenoides*-lajista lähinnä vain pitkien kukkaperien ja suhteessa lyhyemmän kukkatorven perusteella.

Rusoatsalea tuotiin todennäköisesti Eurooppaan jo ennen vuotta 1812 jolloin se nimettiin *Azalea rosea*:ksi. Tuoksuviene kukkiensa ja erittäin hyvän talvenkestävyyden ansiosta lajia on paljon käytetty jalostustyössä varsinkin Yhdysvalloissa. Suomessakin kestävästä Minnesotassa jalostetuista Lights-sarjan atsaleoista voisi mainita lajikkeet 'White Lights', 'Pink Lights', 'Rosy Lights', 'Northern Hi-Lights', 'Apricot Surprise', 'Golden Lights' ja 'Spicy Lights', joissa kaikissa on ollut rusoatsalea tuomassa risteymiin kestävyttä ja kukkiin miellyttävän tuoksun.

Luontaisena kuivahkoillakin paikoilla kasvava rusoatsalea on vaatimaton maanlaadun suhteen ja melko hidaskasvuisena se sopii pieneenkin puutarhaan. Siemenestä kasvatetut

rusoatsaleat eivät minulla ole vielä kymmenessä vuodessa kasvaneet edes metrin korkuisiksi, mutta koskaan ne eivät ole kuitenkaan saaneet talvivaurioita.

© Osmo Jussila, RHODODENDRONKERHON LAJIESITTELY 1-2008